

105/2008 SAYILI TAVSİYE KARARI¹

“Karadeniz Ekonomik İşbirliğinin On Beş Yılı: Ekonomik İşbirliğini Derinleştirmenin Siyasi Yönleri”

1. Karadeniz Ekonomik İşbirliği Örgütü Parlamenter Asamblesi Karadeniz’in bir barış, istikrar ve refah, iyi komşuluk ilişkileri, karşılıklı saygı ve diyalog denizine dönüştürülmesi amacı doğrultusunda bölgesel işbirliğinin desteklenmesi ve pekiştirilmesi için mevcut olanakların ve kaynakların en iyi şekilde kullanılmasıyla ekonomik işbirliğinin geliştirilmesinin arz ettiği büyük önemin altını çizmektedir.
2. Asamble istikrar ve kalkınma konularının öz itibarıyla birbiriyle bağlantılı olduğunu vurgulamaktadır. Bölgesel süreç toplumları şekillendiren siyasi, sosyal ve ekonomik unsurlardan ayrı tutulamaz. Hem siyasi hem de ekonomik potansiyeli devreye sokmak ve ekonomik işbirliği sürecinde büyük çaplı ilerleme sağlamak için bu konuların tamamen açıklığa kavuşturulması ve mevcut mekanizmalardan yararlanılması önem taşımaktadır.
3. Parlamenter Asamble, Karadeniz Ekonomik İşbirliği’nin bölgesel işbirliğinin geliştirilmesinde dinamizmin artırılması ve uygulamaya yönelik yaklaşımın güçlendirilmesi için etkin bir araç işlev gördüğünü tespit etmektен memnuniyet duymaktadır.
4. KEİ devletlerinin ulusal parlamentoları, her vesileyle ortaklaşa çalışmalarla daha yüksek seviyede bölgesel işbirliğine ulaşılması amacıyla bölgede demokratik değerleri, insan haklarını ve hukukun üstünlüğünü desteklemek, bilinci arttırmak ve bölge halkları arasında birbirlerine karşı daha fazla anlayışın gelişmesini desteklemek suretiyle üye devletlerin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişiminin sağlanması ve pekiştirilmesi yönündeki kararlılıklarını vurgulamıştır.
5. Asamble, 9 Haziran 2008 tarihinde Atina’da gerçekleştirilen “Daha geniş Karadeniz bölgesi çapında parlamentolar arası işbirliği alanındaki kazanımlar ve geleceğe yönelik beklentiler”

¹ 4 Kasım 2008 tarihli Asamble görüşmesi (bakınız Doc.: GA32/LC32/REP/08/tr, 8-9 Ekim 2008 tarihinde Belgrad’da görüşülen “Karadeniz Ekonomik İşbirliği’nin On beş Yılı: ekonomik işbirliğini derinleştirmenin siyasi yönleri” konulu Hukuki ve Siyasi İşler Komisyonu Raporu; Raportör: Sn. Ara Nranıyan – Ermenistan)

4 Kasım 2008 tarihinde Kişinev’de Genel Kurul tarafından kabul edilen Metin.

konulu KEİ Üye Devletlerinin Parlamento Başkanları toplantısında gerçekleştirilen sunumları dikkate alarak, siyasi beyanların bölgesel işbirliğinin önemli amaçlarının gerçekleştirilmesine yönelik ortak eylemleri beraberinde getirmesinin desteklenmesi için KEİ bünyesinde devletler arasındaki ikili ve çok taraflı ilişkilerin önemini kabul etmektedir.

6. KEİPA, bölgedeki siyasi gerginliğinin artmasını endişeyle karşılarken; kayıplara ve mağduriyete, insanların yaşadıkları yerlerden ayrılmak zorunda kalmasına, büyük acılara ve yıkıma neden olan çatışmalara endişeyle karşılamaktadır. Başka devletler pahasına, güç kullanılarak siyasi çözüm arayışlarına girişmek hiçbir taraf açısından fayda sağlayamaz. Asamble, bölge ülkelerini çatışmalara barışçı çözümler aramaya davet etmektedir.
7. Asamble başta Avrupa Birliği ve onun bölgedeki mevcut anlaşmazlıklara barışçı ve kalıcı çözüm sağlanmasındaki yapıcı katkıları olmak üzere, uluslararası toplumun katkılarını takdir etmektedir.
8. KEİ üye devletlerinin parlamenterleri bölgedeki devletler ve halklar arasındaki iyi komşuluk ilişkileri, birlik-beraberlik ve işbirliğine yönelik muazzam potansiyelin hayata geçirilmesini destekleyebilir ve desteklemelidir. El ele vererek, uluslar arasında ya da içindeki anlaşmazlıkların uluslararası hukuk kuralları ve ilkeleri temelinde barışçı ve saygın bir şekilde çözümlendiği ilişkileri oturtarak barışın, güvenliğin ve istikrarın korunmasına ve refah için daha güçlü işbirliklerinin tesis edilmesine yönelik kararlılık sergilenmelidir.
9. **Dolayısıyla, Asamble KEİ Üye Devletlerinin Parlamentolarına ve Hükümetlerine aşağıdaki hususları tavsiye etmektedir:**
 - i. bölgede barışın, güvenliğin ve siyasi istikrarın pekiştirilmesinin bir temeli olarak ekonomik işbirliğine yönelik *taahhüdü yenilemeleri*;
 - ii. ekonomik işbirliğinin geliştirilmesi ile ilgili olarak KEİ Zirve Bildirgelerinde ve KEİ Parlamenter Asamblesi'nin Bildirilerinin yanısıra KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'nin Kararlarında yer alan hükümlerin uygulanmasını *tavsiye etmeleri*;
 - iii. Asamble'nin, "KEİPA Üye Devletleri arasında Ekonomik Bütünleşme Yoluyla Siyasi İstikrarın Desteklenmesinde İşbirliği"ne ilişkin 55/2001 sayılı Tavsiye Kararı'nda sunulan ilgili önerilerin *takipçisi olmaları*;
 - iv. Devletlerin eşit ortaklık, karşılıklı saygı ve ortak çıkar temellerinde KEİ Bölgesi'nde ekonomik işbirliğin geliştirilmesine yönelik ortak sorumluluğunun pekiştirilmesine yönelik mevcut ikili ve çok taraflı araçlardan *tam ve uygun şekilde faydalanılması*;
 - v. gerekli politikaların güven ve yüksek düzeyde siyasi dayanışma temellerinde oluşturulması ve uygulamaya konması için çözüm arayışlarını içeren sürece KEİ, KEİPA, Karadeniz Ticaret ve Kalkınma Bankası, KEİ İş Konseyi ve Uluslararası Karadeniz Araştırmaları Merkezi'nin tam katılımının *sağlanması*;
 - vi. bölgenin tarihi ve uluslararası ilişkilerdeki önemine ilişkin bir anlayışa dayanarak, gündemdeki konular ve mücadele unsurlarının ele alınmasında yeni ve kapsamlı bir yaklaşımın geliştirilmesi bakımından barış ve istikrarın güçlendirilmesine yönelik vizyon, politikalar ve stratejilere yönelik derinlemesine bir gözden geçirmeye *girişilmesi*;

- vii. ekonomik işbirliğinin arttırılmasına yönelik siyasi kararlılığın *muhafaza edilmesi ve pekiştirilmesi* ve her bir devlette barış ve istikrarı tehdit edebilecek ve tüm bölgeye yayılabilecek her türlü muhtemel olayların uygun şekilde çözümlenmeye çalışılması;
- viii. KEİ ile AB ve KEİPA ile Avrupa Parlamentosu arasındaki işbirliğine yönelik desteğin *güçlendirilmesi*;
- ix. karşılıklı olarak deneyimlerin paylaşılması ve bölgesel işbirliğinin yeni kavramlarla zenginleştirilmesi amacıyla Avrupa çapındaki, bölgesel ya da alt-bölgesel oluşumlar ile işleyen bağlantıların ve *ilişkilerin geliştirilmesi*.

10. **Asamble** KEİ Dışişleri Bakanları Konseyi'ni bu Tavsiye Kararı'nı görüşmeye **davet eder**.